

ดีมาก หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 90 ขึ้นไปของ พฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 70-89 ของ พฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม

พอใช้ หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 50-69 ของ พฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม

ปรับปรุง หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 0-49 ของ พฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม

3.5 การสรุปผลการประเมิน

การสรุปผลการประเมินคุณธรรม ใช้ผลการประเมินในภาคเรียน สุดท้ายที่ผู้เรียนจบการศึกษาเพื่อนำผลการประเมินไปประกอบการศึกษาต่อหรือเพื่อประโยชน์อื่น และในกรณีที่ผู้เรียนย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดผลการประเมินในแต่ละภาคเรียนแนบพร้อมกับระเบียบแสดงผลการเรียน

3.6 แบบประเมิน แบบประเมินคุณธรรมผู้เรียน มี 2 แบบ

3.6.1 แบบ 1 แบบประเมินคุณธรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้รายภาคเรียน ใช้สำหรับบันทึกผลการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลในแต่ละภาคเรียน

3.6.2 แบบ 2 แบบรายงานผลการประเมินคุณธรรม ใช้เป็นหลักฐาน มอบให้ผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่อผู้เรียนนำไปใช้ประกอบการศึกษาหรือประโยชน์อื่น

4. การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในภาคเรียนสุดท้ายของทุกระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ ในสาระการเรียนรู้ ตามที่สำนักงาน กศน. กำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติไม่มีผลต่อการได้หรือตกของผู้เรียนแต่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นข้อมูลในการส่งเสริมสถานศึกษาในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 33)

3. นักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเรียนเพื่อรับการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 62)

3.1 คุณสมบัติของนักศึกษา

3.1.1 เป็นผู้มีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548

3.1.2 เป็นประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

3.1.3 มีพื้นฐานความรู้ในแต่ละระดับดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา ไม่จำกัดพื้นฐานความรู้

สำหรับพระภิกษุ สามเณรจะต้องสอบไล่ได้นักธรรมชั้นตรีมาก่อน

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สอบได้วุฒิหรือระดับชั้นอย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3เดิม) หรือประถมศึกษาปีที่ 7 (ป.7) หรือประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) หรือการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3 หรือการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 หรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หรือนาฏศิลป์ขั้นต้นปีที่ 3 หรือวุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เทียบเท่าประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หรือนักธรรมชั้นเอกหรือธรรมศึกษาเอก หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือเป็นผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรต่างประเทศระดับชั้น (เกรด) การศึกษาปีที่ 7 หรือสอบได้ระดับชั้น (เกรด) การศึกษาอย่างน้อยปีที่ 7 ผู้สอบตก ป.7 ปีการศึกษา 2520 ถือว่าได้ ป.6 สำหรับพระภิกษุสามเณรจะต้องมีคุณวุฒิต่างอย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้นและต้องสอบไล่ได้นักธรรมชั้นโทมาก่อน

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สอบได้วุฒิหรือระดับชั้นอย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ สอบได้มัธยมปีที่ 6 (ม.6 เดิม) หรือประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3) หรือมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) หรือการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 หรือการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 หรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตาม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หรือปริญญาธรรม 3 ประโยค หรือวุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือเป็นผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรต่างประเทศระดับชั้น (เกรด) การศึกษาปีที่ 10 หรือสอบได้ระดับชั้น (เกรด) การศึกษาอย่างน้อยปีที่ 10 หรือผู้สอบตก ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2523 ถือว่าได้ ม.3 สำหรับพระภิกษุสามเณร จะสมัครเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นไปตามมติมหาเถรสมาคม

3.2 คุณลักษณะของนักศึกษา

คุณลักษณะของนักศึกษา นักศึกษาเป็นประชาชนที่ผู้ใหญ่ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ผู้ซึ่งพลาด หรือขาดโอกาส ที่จะได้รับการศึกษามนวัยเด็ก มีความรับผิดชอบตนเอง ครอบคลุม สังคม มีอาชีพ เลี้ยงชีพตน มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถ พัฒนาตนเอง พัฒนาการประกอบอาชีพ อยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

3.2.1 อายุของนักศึกษา โดยรับผู้ที่มีอายุ ต้องพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ หรือได้รับการยกเว้นตาม พระราชบัญญัติประถมศึกษา ช่วงวัยของผู้ที่รับการศึกษานอกโรงเรียน กำหนดเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงวัยอายุ ระหว่าง 15-39 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัย ของผู้ใช้แรงงาน เป็นส่วนใหญ่และช่วงวัย อายุระหว่าง 40-59 ปี ซึ่งเป็นวัยของผู้ใหญ่ที่มีการให้แรงงานน้อย

3.2.2 เพศของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยรับนักศึกษาไม่จำกัดเพศ

3.2.3 อาชีพของนักศึกษา โดยรับนักศึกษา ไม่จำกัดว่านักศึกษา ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว ซึ่งไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

3.2.4 ระดับการศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า ป.6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ม.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ม.6

3.2.5 สถานที่ศึกษาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน โดยจัดให้นักศึกษามาพบกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรม ที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในหนึ่งอำเภอจะมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอ ละ 1 แห่ง และศูนย์การเรียนชุมชน ประจำตำบลทุกตำบล หรือสถานที่ที่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ กำหนดให้เป็น สถานที่พบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.6 นักศึกษากลุ่มเป้าหมายพิเศษ

- 1) นักศึกษาที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
- 2) นักศึกษาที่บวชเป็น พระภิกษุ และสามเณร

- 3) นักศึกษาที่อยู่ในเรือนจำ
- 4) นักศึกษาที่เป็นทหารกองประจำการ
- 5) นักศึกษาที่เป็นผู้พิการซึ่งสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

3.3 การขึ้นทะเบียนของนักศึกษา

หลักฐานการสมัคร สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบหลักฐานการสมัครเข้าเป็นนักศึกษาให้ถูกต้องครบถ้วนดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 63)

3.3.1 ใบสมัครเป็นนักศึกษา

3.3.2 รูปถ่าย 1 นิ้วจำนวน 4 รูป หน้าตรงไม่สวมแว่นตาและไม่สวมหมวกสวมเสื้อสีขาวมีปกหรือชุดสุภาพ (ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน โดยไม่ใช่รูปถ่ายประเภทโพลาลอยด์) เพื่อใช้ติดใบสมัคร 1 รูป ติดบัตรประจำตัว 1 รูป ติดสมุดประจำตัวนักศึกษา 1 รูป และสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ที่จำเป็นอีก 1 รูป

3.3.3 สำเนาทะเบียนบ้านตนเองที่มีชื่อบิดา มารดา พร้อมฉบับจริงไปแสดง

3.3.4 สำเนาหนังสือสำคัญแสดงวุฒิการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ เช่น ประกาศนียบัตร ระเบียบแสดงผลการเรียน พร้อมฉบับจริงไปแสดง

3.3.5 สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมฉบับจริงไปแสดง เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ใบทะเบียนสมรส ใบหย่า ฯลฯ

3.4 การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา

3.4.1 จำนวนรายวิชาที่ลงทะเบียน ในแต่ละระดับ

1) ระดับประถมศึกษา ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต รวมทั้งการลงทะเบียนรายวิชาที่ได้ผลการเรียนเป็น “0” แต่ไม่นับรวมรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียน

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 16 หน่วยกิต รวมทั้งการลงทะเบียนรายวิชาที่ได้ผลการเรียนเป็น “0” แต่ไม่นับรวมรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียน

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 20 หน่วยกิต รวมทั้งการลงทะเบียนรายวิชาที่ได้ผลการเรียนเป็น “0” แต่ไม่นับรวมรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียน

สำหรับผู้ที่จบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในระบบโรงเรียน นอก
ระบบโรงเรียน หรือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เทียบเท่าหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ประสงค์จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ต้องการได้ภาคเรียน
ละ ไม่เกิน 20 หน่วยกิต

3.4.2 การลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้
ลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวนไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยเขียนเป็นโครงการ/
กิจกรรมเสนอสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติโครงการเพื่อดำเนินการต่อไป รายละเอียด
สามารถศึกษาได้จากแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

3.4.3 การลงทะเบียนรักษาสถานภาพ ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถลงทะเบียน
เรียนในภาคเรียนใดจะต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาทุกภาคเรียน หากไม่
สามารถลงทะเบียนรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาในภาคเรียนใดได้ จะต้องลงทะเบียนรักษา
สถานภาพการเป็นนักศึกษาย้อนหลังทุกภาคเรียนที่ไม่ได้ลงทะเบียนและให้เป็นที่ไปตามวัน เวลา
วิธีการที่สถานศึกษากำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 6 ภาคเรียนติดต่อกัน หากพ้นจากระยะเวลาดังกล่าว
จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้เรียนใหม่ รายวิชาใดที่ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่หลักสูตร
กำหนด สามารถเก็บผลการเรียนสะสมได้ 5 ปี นับจากวันอนุมัติผลการเรียน

3.4.4 การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

- 1) สำเร็จการศึกษา
- 2) ลาออก
- 3) ตาย
- 4) ออกตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน/นักศึกษา
- 5) ขาดคุณสมบัติ การเป็นนักศึกษา สำหรับบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

3.5 การเทียบโอนผลการเรียน

การเทียบโอนผลการเรียนเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงผลการเรียนรู้ที่หน่วยงาน
ต่าง ๆ ร่วมจัดการศึกษาและเชื่อมโยงผลการเรียนรู้จากวิธีการเรียนที่หลากหลาย รวมทั้งจากการ
ประกอบอาชีพและประสบการณ์ต่าง ๆ และเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลมีการเรียนรู้
อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเมื่อบุคคลตระหนักและรับรู้ว่ามีสิ่งที่ได้เรียนรู้มานั้น สามารถนำมาเพิ่ม
คุณค่าโดยการเทียบโอนเป็นผลการเรียน นับเป็นผลพลอยได้จากการเรียนรู้ นอกเหนือจากการนำ
สิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ พัฒนางานให้ดีขึ้น หรือแม้กระทั่ง
การนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.5.1 หลักการการเทียบโอนผลการเรียน มีหลักการ ดังนี้

- 1) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้
- 2) การเทียบโอนผลการเรียนต้องสามารถเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงาน
- 3) เป็นการเชื่อมโยงการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต
- 4) เป็นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาในการเทียบโอนผลการเรียน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและดำเนินการให้มีการเทียบโอนผลการเรียน
- 5) วิธีการและหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนต้องได้มาตรฐานชัดเจน สมเหตุสมผลเชื่อถือได้ โปร่งใสและยุติธรรม

3.5.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ยังไม่จบการศึกษาในระบบ หรือนอกกระบบรวมทั้งผู้ที่เรียนรู้อัตโนมัติสามารถเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับการศึกษาเดียวกัน หรือระดับที่สูงขึ้น

3.5.3 ขอบข่ายการเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน ระหว่างรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ระหว่างหลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าสู่ หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีขอบข่าย ดังนี้

- 1) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายหรือเทียบเท่า เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษา ที่ออกให้โดยสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ หรือให้การรับรอง และจัดระดับการศึกษาเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ตามหลักสูตร ทั้งที่จัดในรูปแบบการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

2) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนในหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรฝึกอบรมที่จัดขึ้นตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

3) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากการเป็นทหารกองประจำการ อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำท้องถิ่น และแรงงานไทยที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน

4) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรต่างประเทศ ที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้น ๆ ให้การรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา หรือผลการเรียนจากหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเทียบความรู้

5) การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ เป็นการเทียบโอนผลการเรียน โดยใช้วิธีการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งมีการเรียนรู้จากการศึกษาตามอัธยาศัย การประกอบอาชีพ การทำงาน โดยอาจมีหลักฐานเชิงประจักษ์จากการทำงาน หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่มีหลักฐานก็ได้

3.5.4 คุณสมบัติทั่วไปของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน

1) ต้องไม่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาหรือระดับที่เทียบเท่าของสถานศึกษาอื่น

2) ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.5.5 วิธีการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียนมี 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การพิจารณาจากหลักฐานการศึกษา

1) การพิจารณาหลักฐานการศึกษาจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ เป็นการตรวจสอบหลักสูตรผลการเรียนในรายละเอียดเกี่ยวกับ ระดับหรือชั้นปีที่เรียนจบมา รายวิชาที่เรียน ผลการเรียน ความถูกต้องของหลักฐาน โดยหลักฐานการศึกษาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียนต้องเป็นหลักฐานที่ออกโดยสถานศึกษาของรัฐ หรือเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน หรือวิทยฐานะทางการศึกษา

2) การพิจารณาหลักฐานจากการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่ศึกษา จำนวนชั่วโมง หน่วยงานที่จัด เพื่อพิจารณาเทียบโอนให้สอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

วิธีที่ 2 การประเมินความรู้และประสบการณ์ เป็นการวัดตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การทำงาน จากการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ การปฏิบัติจริง เป็นต้น

3.5.6 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักฐานการศึกษา มีขอบข่ายดังนี้

1) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ในระบบ) เข้าสู่หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (นอกระบบ) เข้าสู่หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 เข้าสู่หลักสูตรศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้

3.5.7 หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักฐานการศึกษาหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ

1) คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรของสถานศึกษาที่ผู้เรียนนำหลักฐานการศึกษามาเทียบโอนผลการเรียน แล้วจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน

2) การพิจารณาเทียบโอนให้พิจารณาจาก

2.1) ระยะเวลาและระดับชั้นที่ผู้ขอเทียบโอนเรียนผ่านมา

2.2) รายวิชา หมวดวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตัวชี้วัดของรายวิชาหรือคำอธิบายรายวิชา ระหว่างรายวิชาที่นำมาเทียบโอนกับรายวิชาที่รับเทียบโอน ต้องมีความสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

2.3) จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา หมวดวิชาที่นำมาเทียบโอน ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน หากรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตน้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน อาจนำรายวิชาอื่นที่อยู่ในสาระและมาตรฐานเดียวกัน มานับรวมให้ได้จำนวนหน่วยกิตเท่ากับ หรือมากกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน

2.4) ไม่รับเทียบโอนรายวิชา หมวดวิชาที่มีค่าระดับผลการเรียนเป็น 0, ร, และ มส.

3) ให้เทียบโอนผลการเรียนได้ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก โดยนับรวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา เทียบโอนได้ไม่เกิน 36 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เทียบโอนได้ไม่เกิน 42 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เทียบโอนได้ไม่เกิน 57 หน่วยกิต

4) การให้ค่าระดับผลการเรียนจากการเทียบโอน

4.1) ผลการเรียนเป็นรายวิชา ให้ใช้ค่าระดับผลการเรียนตามที่ปรากฏในหลักฐานการศึกษานำมาเทียบโอน ถ้าผลการเรียนในหลักสูตรเดิมมากกว่า 1 รายวิชานำมาเทียบโอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ 1 รายวิชาให้นำค่าระดับผลการเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนมาเฉลี่ยหากมีจุดทศนิยมให้ปรับทศนิยมตามหลักการทางคณิตศาสตร์ เพื่อบันทึกผลการเรียนต่อไป

4.2) ผลการเรียนเป็นหมวดวิชา ให้ใช้ค่าระดับผลการเรียนของหมวดวิชาเป็นค่าระดับผลการเรียนในรายวิชาที่เทียบโอนได้

5) หัวหน้าสถานศึกษา พิจารณานุมัติผลการเทียบโอน

3.5.8 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง

การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง การนำผลการเรียนจากการศึกษาที่เป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชน มาขอเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่

1) การศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

2) การเข้าค่ายศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

3) การจัดฐานการเรียนรู้ของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

4) หลักสูตรการศึกษาหรือหลักสูตรการอบรมที่หน่วยงานภาครัฐหรือ

หน่วยงานภาคเอกชนเป็นผู้จัดการศึกษา ได้แก่

4.1) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4.2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.3) กระทรวงมหาดไทย

4.4) กระทรวงสาธารณสุข

4.5) กระทรวงกลาโหม

4.6) องค์กรเอกชน (NGO)

หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง

1. เป็นหลักสูตรที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น ถ้าเป็นหลักสูตรของหน่วยงานหรือองค์กรเอกชน จะต้องผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

2. เอกสารหลักฐานที่จะนำมาเทียบโอนจะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างน้อยมาแล้วไม่เกิน 5 ปี นับจากวันที่ออกหลักฐาน หรืออยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องตรวจสอบกับต้นฉบับจริง และให้สถานศึกษาประทับตราแสดงว่าได้ผ่านการใช้หลักฐานมาแล้ว เพื่อไม่ให้นำผลการเรียนไปเทียบโอนซ้ำ

3. สถานศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ขอเทียบโอน ประกอบเอกสารที่นำมาเสนอขอเทียบโอน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการศึกษาในหลักสูตรที่นำมาเทียบโอน เช่น วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารประกอบการอบรม ตารางการอบรม และบันทึกการเรียนรู้อย่างเป็นต้น

4. เกณฑ์การนับจำนวนชั่วโมง ให้พิจารณาจากเนื้อหารายวิชาที่อยู่ในกลุ่มสาระหมวดวิชาเดียวกัน โดยคิดคำนวณจาก 40 ชั่วโมงเป็น 1 หน่วยกิต

5. ให้พิจารณาความสอดคล้องของสาระเนื้อหาสาระรายละเอียดที่ไปเรียนรู้มาเพื่อเทียบเข้ากับรายวิชาในหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และให้คำนึงถึงมาตรฐานของรายวิชา ความยากง่ายและซับซ้อนของเนื้อหาสาระประกอบด้วย

6. ให้ระดับผลการเทียบโอนเป็น “ผ่าน”

7. หลักฐานที่นำมาขอเทียบโอนสามารถใช้เทียบโอนได้ในระดับใดระดับหนึ่งเท่านั้น

8. ให้บันทึกข้อความ ลงในด้านหลังของหลักฐานฉบับจริงดังตัวอย่างข้างล่างนี้

3.5.9 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรต่างประเทศ

การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรของต่างประเทศ เป็นการนำผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศสายสามัญ และสายอาชีพ ที่ศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งผลการเรียนของนักเรียนในโครงการแลกเปลี่ยนมาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยให้ปฏิบัติ

ตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนทั่วไป และแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนจาก การศึกษาหลักสูตรต่างประเทศ

1) ขอบข่ายการเทียบโอน การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตร ต่างประเทศมีขอบข่าย ดังนี้

1.1) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศที่จัดเป็นชั้นปี หรือเกรด

1.2) การเทียบโอนผลการเรียนจากการสอบวุฒิต่างประเทศที่จัดโดย องค์กรของรัฐ

1.3) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในโครงการแลกเปลี่ยน เยาวชนระหว่างประเทศ

1.4) การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และ ประสบการณ์

2) เงื่อนไขการเทียบโอน ให้ยกเว้นการเทียบโอนรายวิชาภาษาไทย รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงและรายวิชาทักษะการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในทุกระดับการศึกษา

3) ระดับผลการเรียนจากการเทียบโอน ให้ระดับผลการเรียนเป็น “ผ่าน” ยกเว้น การเทียบความรู้และ ประสบการณ์ให้เป็นค่าระดับผลการเรียน

3.6 การยื่นคำร้องขอจบหลักสูตร

เมื่อผู้เรียนสอบผ่านเกณฑ์ที่ครบรายวิชาบังคับ วิชาเลือก ทำกิจกรรม กพช. ครบ 100 ชั่วโมง ผ่านการประเมินคุณธรรม และผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบ ระดับชาติ เรียบร้อยแล้ว จะต้องยื่นคำร้องขอจบการศึกษาและขอรับใบประกาศนียบัตรที่ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โดยนำหลักฐานต่อไปนี้มาประกอบ

3.6.1 รูปถ่ายขนาด 1.5 นิ้ว จำนวน 2 รูป ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน สวมเสื้อเชิ้ต สีขาวไม่มีลวดลายและอักษรปักใด ๆ หรือเครื่องแบบชุดสากล พร้อมเขียน ชื่อ-นามสกุลหลังรูป (ไม่ใช่รูปถ่ายด่วนหรือโพลาลอยด์)

3.6.2 ใบประกาศนียบัตร หรือใบ รบ. ที่เป็นวุฒิก่อนเข้าเรียน ถ่ายสำเนา 1 ฉบับ พร้อมนำฉบับจริงมาแสดงด้วย

3.6.3 สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ

3.6.4 บัตรประจำตัวนักศึกษา

3.6.5 ใบสำคัญเปลี่ยนชื่อและนามสกุล (ถ้ามี) ถ่ายสำเนา 1 ฉบับ พร้อมฉบับจริงมาแสดงด้วย

3.7 การย้ายสถานศึกษาของนักศึกษา

การย้ายสถานศึกษาสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

3.7.1 การย้ายสถานศึกษาโดยการลาออก มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนยื่นคำร้องต่อสถานศึกษาด้วยตนเองและเตรียมหลักฐานเอกสารที่ต้องใช้ดังนี้
 - 1.1) ใบคำร้องขอลาออกจากสถานศึกษา
 - 1.2) รูปถ่ายหน้าตรงขนาด 4x5 เซนติเมตร จำนวน 2 รูปหน้าตรง (ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาดำ ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน ไม่ใช้รูปตัววน หรือรูปโพลาลอยด์)
- 2) สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบหลักฐานผลการเรียนให้ถูกต้อง และออกหลักฐานแสดงผลการเรียนให้แก่ผู้เรียนอย่างช้าไม่เกิน 5 วันทำการ เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัย
- 3) กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเองให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้
- 4) ให้สถานศึกษาระบุเหตุผลที่ออกในหลักฐานการศึกษาว่า “ลาออกเพื่อไปศึกษาต่อที่อื่น”

3.7.2 การย้ายสถานศึกษาระหว่างภาคเรียน สามารถดำเนินการได้ เมื่อผู้เรียนมีความจำเป็นต้องย้ายสถานที่เรียนจากที่เดิมในระหว่างภาคเรียนและยังคงสถานภาพการเป็นผู้เรียนของสถานศึกษาเดิม โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนยื่นคำร้องต่อสถานศึกษาเดิม เพื่อขอย้ายสถานที่เรียน
- 2) สถานศึกษาเดิมพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ย้ายได้ โดยจะต้องทำหนังสือส่งตัวผู้เรียนพร้อมเอกสารสรุปการประเมินผลระหว่างภาคและกิจกรรม กพข. รวมทั้งผลการเรียนอื่น ๆ ในภาคเรียนนั้นไปยังสถานศึกษาแห่งใหม่ตามแบบที่สถานศึกษากำหนด ทั้งนี้ อย่างช้าไม่เกิน 7 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ผู้เรียนยื่นคำร้อง
- 3) สถานศึกษาแห่งใหม่รับตัวผู้เรียนไว้และแจ้งผลการรับผู้เรียนให้สถานศึกษาเดิมทราบ
- 4) สถานศึกษาแห่งใหม่จัดให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องจากสถานศึกษาเดิม
- 5) ส่งผลการเรียนกลับมาที่สถานศึกษาเดิมเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนนั้น
- 6) สถานศึกษาเดิมได้รับผลการเรียนแล้วบันทึกผลการเรียนเก็บไว้เป็น

หลักฐาน

อนึ่ง ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ย้ายไปปฏิบัติงาน กลับภูมิลำเนา สามารถขอย้ายสถานที่เรียนชั่วคราวได้ 1 ภาคเรียน หากเกิน 1 ภาคเรียนสถานศึกษาควรแนะนำให้ผู้เรียนใช้วิธีการลาออกจากสถานศึกษาเดิมไปเป็นผู้เรียนของสถานศึกษาแห่งใหม่ และศึกษาต่อเนื่องจนจบหลักสูตร

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1.งานวิจัยในประเทศ

สุรางค์ ฤกษ์บุพบา (2546 : 67) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือคณะพระมหากษัตริย์ของพระเยซู โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าได้ผลวิจัยสรุปดังนี้ ครูโรงเรียนในเครือคณะพระมหากษัตริย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานและด้านเงินเดือน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านอื่น ๆ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือคณะพระมหากษัตริย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงานและตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานพบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทั้งรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปีและมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีกับครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการยอมรับนับถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปีและมากกว่า 10 ปีมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานรายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านเงินเดือน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและด้านความมั่นคงในงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการยอมรับนับถือมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขจรศักดิ์ สุขวัฒน์ (2547:45) วิจัยเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการและความผูกพัน
ต่อองค์การ : กรณีศึกษาบริษัท ไทยลอตเต้ จำกัด (ฝ่ายโรงงาน) ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวม
พนักงานบริษัทไทยลอตเต้ จำกัด มีระดับความพึงพอใจใน 4 ด้านและระดับความผูกพันต่อ
องค์การอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่พบว่า
พนักงานมีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ อายุงาน สถานภาพสมรส แต่พบว่า
พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลในด้านตำแหน่งงานและในด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมี
ความพึงพอใจในสวัสดิการ 4 ด้านแตกต่างกัน โดยตำแหน่งผู้บริหารมีความพึงพอใจในสวัสดิการ
4 ด้าน สูงกว่าระดับปฏิบัติการและระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปไม่มีความพึงพอใจในสวัสดิการ
4 ด้าน สูงกว่าพนักงานระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ปลายหรือเทียบเท่า และผลการ
ทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่าความพึงพอใจใน สวัสดิการที่เป็นตัวเงินไม่เป็นตัวเงินด้านงาน ด้าน
สภาพแวดล้อมการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การ

จรรยา จิรชีวะ (2548 : 80) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของ
นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของศูนย์บริการศึกษานอก
โรงเรียนอำเภอ ในจังหวัดลำปางกลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ ทุก
สถานศึกษาในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ ในด้านการจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม การจัดการเรียนรู้โดยการสอนเสริม
และการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาทุกด้าน นอกจากนี้เมื่อ
เปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า นักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ในด้านการพบกลุ่ม การเรียนรู้ต่อเนื่อง และการสอนเสริมต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แก่นักศึกษาต่างสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์ปัญหาในการจัด
กระบวนการเรียนรู้ด้านการพบกลุ่ม พบว่านักศึกษาไม่ค่อยมีเวลามาพบกลุ่มตามที่ครุภัณฑ์หมาย
เนื่องจากติดภารกิจส่วนตัว และการทำงาน นักศึกษามาพบกลุ่มไม่ตรงเวลาทำให้ต้องเสียเวลารอ
กัน ข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มหนังสือเรียนและนักศึกษามีเวลาในการเรียนน้อย ไม่มีเวลาในการไป
ศึกษาข้อมูล และครูสั่งงานมาก เนื้อหาที่ครูสอนยาก ไม่ตรงตามหนังสือนักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหา
ที่ครูสั่ง คำถามบางข้อที่ครูสั่งให้ไปศึกษาค้นคว้าหาไม่พบ

สุมาลี เจตนะวิบูลย์ (2549 : 54) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจ
ของสมาชิกต่อการให้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระแก้ว จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1. ความ
พึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระแก้ว จำกัด โดยรวมและราย
ด้านอยู่ในระดับมาก 2. ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
สระแก้ว จำกัด จำแนกตามเพศ โดยรวมและด้านการจัดบริการอย่างเพียงพอ ด้านการจัดบริการ

อย่างก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)³ ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระแก้ว จำกัด จำแนกตามสังกัดของสมาชิก โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านการจัดบริการอย่างก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ธีรวัฒน์ ยุวรรณ (2549 : 92) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ สุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และการบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2547 จากคณะ ที่กำลังศึกษา 5 คณะ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำแนกตาม พบว่า คณะที่มีระดับความพึงพอใจมากคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง ($= 3.16$, S.D. = .72) และคณะที่มีระดับความพึงพอใจน้อย คือ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ($= 1.17$, S.D. = .26) จำแนกชั้นปี พบว่า ชั้นปีที่มีระดับความพึงพอใจมาก คือ ชั้นปีที่ 3 ($= 3.70$, S.D. = .84) และชั้นปีที่มีระดับความพึงพอใจน้อย คือ ชั้นปีที่ 1 ($= 1.11$, S.D. = .25) และ 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ศูนย์สถาบันและศูนย์บางคล้า มีความพึงพอใจต่อ สภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จรรย์พร เตชนวัย (2550 : 57) การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มต่อการให้บริการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 1 ระหว่าง ผู้ประกอบการนิติบุคคลกับผู้ประกอบการบุคคลธรรมดา ผลการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และ 2. ความพึงพอใจระหว่างผู้ประกอบการนิติบุคคลกับผู้ประกอบการบุคคลธรรมดา ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรปราการ 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เชชมศักดิ์ แก้วประเสริฐ (2552 : 56) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อการให้บริการการศึกษา ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ 6 แห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. นักศึกษาศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ ใน

จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก และ 2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการให้บริการการศึกษา ของศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ พบว่า มีความพึงพอใจ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุ พบว่า มีความพึงพอใจ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และจำแนกตามรายได้ต่อเดือนต่างกัน มี
ความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ไพศาล ทองโชติ (2554 : 78) การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ
เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความ
พึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัด
การศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดตราด จำแนกตามเพศ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ความพึงพอใจ ของผู้เรียนต่อการจัดการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัด การศึกษาของศูนย์การศึกษาน
อกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์
การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้าน
บริการและสวัสดิการ ของอาชีพเกษตรกรรวมกับอาชีพรับจ้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

4.2.งานวิจัยต่างประเทศ

คีฟฟ์ (Keefe, 1991 : 223) ทำวิจัยเรื่องการนำหลักสูตรที่เหมาะสมกับ
สภาพแวดล้อมไปใช้ กรณีศึกษาที่ใช้ในรูปแบบนโยบายทางการเมืองของเอสตัน (Easton) มี
จุดประสงค์ของการวิจัยว่า การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนตามนโยบายของรัฐโรดไอแลนด์
(Rhodde Island) ส่งผลกระทบอย่างไรบ้างเมื่อถูกนำไปใช้ในโรงเรียนระดับท้องถิ่น ผลการวิจัย
พบว่าอาจารย์ผู้สอน จำนวนมากพอใจที่จะเข้าร่วมในการฝึกหาวิธีการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง
และปฏิเสธวิธีการสำเร็จรูป ที่รัฐสร้างให้ จึงเป็นผลให้การนำไปใช้ในระดับท้องถิ่นไม่ประสบ
ผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรระมัดระวังในการออกข้อกำหนดทางการ
ศึกษาแล้วประกาศใช้ทั่วประเทศ โดยไม่คำนึงถึงท้องถิ่นที่ห่างไกล ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติตามให้

เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ การเปลี่ยนแปลง หลักสูตรใหม่ จะต้องพิจารณาความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน วัสดุอุปกรณ์ วัฒนธรรม และชุมชน ของแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญ

โซฟา (Shopha, 1991 : 120-124) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนและบรรยากาศทางสังคมในห้องเรียน จำนวน 9 ด้าน ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 200 คน จากโรงเรียนในเขตกรุงรีตซีตรา ฮาร์ยานา ประเทศอินเดีย โดยใช้แบบวัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน (CES) และแบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจในการเรียนและบรรยากาศทางสังคมในห้องเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกัน การสนับสนุนจากครู การมุ่งงานเป็นหลักการแข่งขัน และการใช้นวัตกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบ ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบรรยากาศทางสังคมในห้องเรียน ด้านการควบคุมของครู อาจารย์ และไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ด้านการร่วมกิจกรรม คำสั่งและความมีระเบียบ ความชัดเจนของกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ

รามุสเซน (Rasmussen, 2003) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทฤษฎีแรงจูงใจ ปัจจัยจูงใจ ปัจจัยอนามัย ของ Herzberg ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับความพึงพอใจในการทำงานของโรงเรียน Middle School Principals พบว่า การเป็นที่ยอมรับความสำเร็จ ความก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ถูกระบุว่าเป็นตัววัดความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นโยบายบริษัทความเป็นผู้นำ (หัวหน้า) เงินเดือน สถานภาพความปลอดภัยในการทำงาน ถูกระบุว่าเป็นตัววัดความไม่พึงพอใจในการทำงานมากที่สุด ความรับผิดชอบ ความเป็นไปได้ในการเติบโต ความก้าวหน้า ไม่ได้ถูกระบุว่าเป็นแรงจูงใจและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน คือการจูงใจที่แท้จริง (ปัจจัยภายใน) ซึ่งหมายถึง การจูงใจโดยปัจจัยต่าง ๆ ภายในลักษณะงาน เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นอิสระ และความรับผิดชอบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่พึงพอใจในการทำงาน คือ การจูงใจโดยปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน (ปัจจัยภายนอก) เช่น ค่าตอบแทน ลักษณะงาน การให้ตำแหน่ง

มาโลน (Malone, 2003) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงานของโรงเรียน Aouth Dakota ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการทำงาน ปัจจัยที่แท้จริง คือการจูงใจโดยปัจจัยต่าง ๆ ภายในลักษณะงาน เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นอิสระ และความรับผิดชอบ และปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน เช่น ค่าตอบแทน ลักษณะงาน และการให้ตำแหน่ง ยกเว้นเงินเดือน ถูกกำหนดว่ามีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการทำงาน และจากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ปัจจัยอันดับแรก ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างครู - นักเรียน การประสบความสำเร็จ ความสัมพันธ์ระหว่างครูระดับเดียวกัน และความมั่นคงในการทำงาน และครูที่มีอายุ

งานน้อยมีความพึงพอใจต่องาน สูงกว่าครูที่มีอายุงานมากกว่า เพศ และอายุ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการทำงาน เงินเดือน ไม่ใช่ปัจจัยอันดับแรกที่จูงใจในการทำงาน ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้ชายวัยกลางคนมีแนวโน้ม จะมีความพึงพอใจในการทำงานลดลง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการดำเนินการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหนองคาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง ด้านหลักสูตร ด้านการดำเนินการแนะแนว ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนจะประสบความสำเร็จเพียงใด ขึ้นอยู่กับการที่นักศึกษาได้รับการสนองตอบความต้องการก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ การที่จะดำเนินการจัดการศึกษา ประสบความสำเร็จนักศึกษาเกิดความพึงพอใจนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ครู ผู้ที่เกี่ยวข้อง และตัวนักศึกษา ต้องทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา